

**НАРЕДБА № 4 ОТ 22 ОКТОМВРИ 2025 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА
ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕРВЕНЦИЯТА "НАСЪРЧАВАНЕ НА ПРАКТИКИ
ЗА КОНСЕРВАЦИОННИ ОБРАБОТКИ ЗА УСТОЙЧИВО УПРАВЛЕНИЕ
НА ПОЧВИТЕ", ВКЛЮЧЕНА В СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА
РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА
2023 - 2027 Г.**

В сила от 31.10.2025 г.

Издадена от министъра на земеделието и храните

Обн. ДВ. бр.92 от 31 октомври 2025г.

**Глава първа.
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат условията и редът за прилагане на интервенцията "Насърчаване на практики за консервационни обработки за устойчиво управление на почвите", включена в Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023 - 2027 г., наричан по-нататък "Стратегически план", за отказ за изплащане и намаления на плащанията, за оттегляне на изплатената финансова помощ и за извършване на проверките по чл. 70 от Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП), както и за реда за налагане на административни санкции.

(2) Наредбата се издава за прилагане на чл. 70 от Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ, L 435/1 от 6 декември 2021 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2021/2115".

Чл. 2. Прилагането на интервенцията и плащанията по нея се предоставят при спазване на изискванията и условията на:

1. Стратегическия план;
2. Регламент (ЕС) 2021/2115;
3. Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013 (ОВ, L 435/187 от 6 декември 2021 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2021/2116";
4. Делегиран регламент (ЕС) № 2022/126 на Комисията от 7 декември 2021 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета с допълнителни изисквания по отношение на някои видове интервенции, посочени от държавите членки в стратегическите им планове по ОСП за периода 2023 - 2027 г. съгласно същия регламент, както и с правила във връзка със съотношението за стандарт 1 за добро земеделско и екологично състояние (ОВ, L 20/52 от 31 януари 2022 г.);
5. Делегиран регламент (ЕС) 2022/127 на Комисията от 7 декември 2021 година за

допълнение на Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета с правила по отношение на разплащателните агенции и други органи, финансовото управление, уравниването на сметките, обезпеченията и използването на еврото (ОВ, L 20 от 31 януари 2022 г.);

6. Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/128 на Комисията от 21 декември 2021 година за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на разплащателните агенции и други органи, финансовото управление, уравниването на сметките, проверките, обезпеченията и прозрачността (ОВ, L 20 от 31 януари 2022 г.);

7. Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/2289 на Комисията от 21 декември 2021 година за определяне на правила за прилагане на Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета относно представянето на съдържанието на стратегическите планове по ОСП и относно електронната система за сигурен обмен на информация (ОВ, L 458 от 22 декември 2021 г.);

8. Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/2290 на Комисията от 21 декември 2021 година за установяване на правила за методите за изчисляване на общите показатели за крайния продукт и за резултатите, предвидени в Приложение I към Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ, L 458 от 22 декември 2021 г.);

9. Делегиран регламент на Комисията (ЕС) 2022/1172 от 4 май 2022 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол в рамките на общата селскостопанска политика и прилагането и изчисляването на административните санкции във връзка с предварителните условия (ОВ, L 183/12 от 8 юли 2022 г.), наричан по-нататък "Делегиран регламент (ЕС) 2022/1172";

10. Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1173 на Комисията от 31 май 2022 година за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол в общата селскостопанска политика (ОВ, L 183/23 от 8 юли 2022 г.), наричан по-нататък "Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1173";

11. Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1475 на Комисията от 6 септември 2022 година за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на оценката на стратегическите планове по ОСП и представянето на информация за мониторинга и оценката (ОВ, L 232 от 7 септември 2022 г.);

12. Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/130 на Комисията от 18 януари 2023 година за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на представянето на съдържанието на годишните доклади за качеството на изпълнението (ОВ, L 17 от 19 януари 2023 г.).

Чл. 3. По интервенцията "Насърчаване на практики за консервационни обработки за устойчиво управление на почвите" се поемат многогодишни ангажименти за изпълнение на доброволно поети задължения и спазване на изисквания по управление на дейности, които задължения надхвърлят съответните законоустановени изисквания за управление и стандартите по чл. 55 от ЗПЗП, минимални изисквания за използване на торове и на продукти за растителна защита, както и съответните други задължителни изисквания, определени в Стратегическия план или установени в националната правна уредба и в правото на Европейския съюз.

Глава втора.

ЗАЯВЛЕНИЯ ПО ИНТЕРВЕНЦИЯТА

Раздел I.

Общи изисквания

Чл. 4. (1) Земеделските стопани подават заявления за подпомагане и/или заявления за плащане в сроковете за прием и при условията, определени в заповедта по чл. 5, ал. 3 от Наредба № 4 от 2023 г. за условията и реда за подаване на заявления за подпомагане по интервенции за подпомагане на площ и за животни (ДВ, бр. 30 от 2023 г.), наричана по-нататък "Наредба № 4 от 2023 г."

(2) В заповедта по ал. 1 се посочва общият и годишният бюджет на интервенцията, определен в Стратегическия план.

(3) В заповедта по ал. 1 могат да бъдат определени и допълнителни условия в съответствие с чл. 5, ал. 3 от Наредба № 4 от 2023 г.

Чл. 5. При разглеждане на заявленията Държавен фонд "Земеделие" (ДФЗ) не може да изисква представяне на:

1. документи, когато данните в тях са достъпни чрез публичен безплатен регистър;
2. информация или достъпа до нея, която се предоставя по служебен път по реда на чл. 3 от Закона за електронното управление;
3. информация, която вече е въведена в Интегрираната система за администриране и контрол, наричана по-нататък "ИСАК", съгласно чл. 32, ал. 4 от Наредба № 105 от 2006 г. за условията и реда за създаване, поддържане, достъп и ползване на Интегрираната система за администриране и контрол (ДВ, бр. 82 от 2006 г.), наричана по-нататък "Наредба № 105 от 2006 г."

Раздел II.

Подаване и разглеждане на заявления за подпомагане

Чл. 6. (1) Подаването на заявления за подпомагане и комуникацията между земеделския стопанин и ДФЗ се осъществяват по реда и условията на Наредба № 4 от 2023 г., доколкото друго не е предвидено в тази наредба.

(2) Заявленията за подпомагане/плащане се подават в рамките на срока, посочен в заповедта по чл. 4.

Чл. 7. (1) Прием на заявления за подпомагане и/или заявления за плащане може да се извършва под условия в съответствие със заповедта по чл. 4.

(2) Земеделският стопанин писмено декларира съгласието си, че одобрението за участие по интервенцията ще се извърши след прилагане на критериите за подбор на подадените заявления за подпомагане съгласно приложение № 1.

(3) Земеделският стопанин писмено декларира съгласието си, че одобрението за участие по интервенцията и предоставянето на финансовата помощ на подаденото заявление за подпомагане ще се извърши само когато:

1. заявлението му за подпомагане е получило над или равно на минималния брой точки след прилагане на критериите за подбор съгласно приложение № 1 и оценено по реда на чл. 12;

2. при наличие на финансов ресурс, след отчитане от ДФЗ на необходимите средства за поетите ангажменти до ограниченията по бюджетите на интервенцията, определени в

Стратегическия план и посочени в заповедта по чл. 4.

Чл. 8. (1) Земеделските стопани с подаването на заявленията за подпомагане/плащане заявяват за участие земеделски парцели, на площта на които изпълняват условията на ангажиментите, определени в Стратегическия план и тази наредба.

(2) Земеделските стопани при подаване на заявленията срещу всеки парцел посочват кода на интервенцията: "КЗ".

Чл. 9. (1) Заявлението за подпомагане или плащане, подадено от земеделския стопанин, може да бъде коригирано по всяко време след подаването му само при очевидна грешка, призната от ДФЗ въз основа на цялостна преценка на конкретния случай и при условие че земеделският стопанин е действал добросъвестно.

(2) Държавен фонд "Земеделие" може да признае очевидна грешка само когато същата може да бъде непосредствено установена при проверка на информацията, съдържаща се в предоставени със заявлението за подпомагане или плащане документи.

(3) Извън случаите по ал. 1 и 2 заявленията за подпомагане или плащане могат да бъдат изменени или да бъдат изцяло или частично оттеглени от бенефициента при условията на чл. 7 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1173 и Наредба № 4 от 2023 г.

(4) Когато в съответствие с ал. 3 кандидатите за подпомагане по интервенцията оттеглят площ от земеделски парцел, поемат риска за спазването на задълженията си по изпълняваните ангажименти и последиците от неспазването на получените точки при извършване на оценката и подбора по чл. 11 и намалението им под посочените по чл. 12, т. 3.

Чл. 10. (1) Земеделските стопани предоставят чрез системата за електронни услуги (СЕУ) на ДФЗ информацията и копие на изискуемите документи по интервенцията и изисканата допълнителна информация.

(2) В случай че е предоставен документ по ал. 1 на името на упълномощено лице, кандидатът за подпомагане предоставя копие на нотариално заверено пълномощно.

Чл. 11. (1) Държавен фонд "Земеделие" при подаване на заявлението за подпомагане извежда чрез ИСАК индикативна първоначална информация за броя точки на това заявление по всеки критерий съгласно приложение № 1.

(2) Държавен фонд "Земеделие" извършва изчисления на общия размер на заявената финансова помощ по подадените заявления за подпомагане въз основа на размера на площите на заявените земеделски парцели по интервенцията. Изчисленията по изречение първо се извършват в срок до 10 дни след края на срока за подаване на заявления за подпомагане.

(3) Когато общият размер на заявената финансова помощ по ал. 2 надвишава годишния бюджет на интервенцията, определен в Стратегическия план и посочен в заповедта по чл. 4, ДФЗ извършва окончателна оценка на заявленията за подпомагане по критериите за подбор съгласно приложение № 1, в низходящ ред на изчисления брой точки.

(4) Когато в резултат на окончателната оценка по ал. 3 заявления за подпомагане получат еднакъв общ брой точки и със същите се надвишава с повече от 20 на сто годишния бюджет по интервенцията, за тези заявления се извършва допълнително класиране в низходящ ред в следната поредност:

1. съобразно получения брой точки в последователност по пореден номер на критерий за подбор съгласно приложение № 1;

2. ако при прилагане на т. 1 се получат равен брой точки по съответния критерий за подбор, заявленията за подпомагане се класират съобразно получения брой точки по следващия критерий съгласно приложение № 1.

(5) Държавен фонд "Земеделие" извършва подбор на заявления за подпомагане по реда на

ал. 2 - 4 въз основа на оценка на критериите. Заявления за подпомагане, получили над или равен на минималния брой точки, могат да бъдат одобрени за участие при спазване на чл. 67, ал. 4 от ЗПЗП и при съобразяване на годишния бюджет, определен в Стратегическия план и посочен в заповедта по чл. 4.

Чл. 12. Държавен фонд "Земеделие" в съответствие с чл. 28, ал. 1 от ЗПЗП изпраща съобщение в СЕУ до всеки земеделски стопанин, подал заявление за подпомагане по интервенцията, което включва:

1. изчисления общ брой точки след прилагане на критериите за подбор съгласно приложение № 1;
2. получения брой точки по всеки критерий за подбор, посочен в приложение № 1;
3. брой точки на заявленията за подпомагане, за финансирането на които е необходим бюджет, който не надвишава с повече от 20 на сто годишния бюджет, както е предвидено в чл. 67, ал. 4 от ЗПЗП.

Чл. 13. Държавен фонд "Земеделие" продължава производството по разглеждане на заявления за подпомагане, за финансирането на които е необходим бюджет, който не надвишава с повече от 20 на сто годишния бюджет, определен в Стратегическия план и посочен в заповедта по чл. 4.

Чл. 14. Държавен фонд "Земеделие" отхвърля заявления за подпомагане:

1. за финансирането на които не е наличен годишен бюджет, след оценката по чл. 11, ал. 3 и подбора по чл. 11, ал. 5; или
2. които са с еднакъв брой точки след оценката по чл. 11, ал. 4, с които се надхвърля с 20 на сто разполагаемия годишен бюджет по интервенцията.

Раздел III.

Заявления за плащане и заявления за доброволен отказ

Чл. 15. (1) По интервенцията се поемат и изпълняват доброволни многогодишни ангажименти от три последователни години върху площите, включени в заявлението за подпомагане и одобрени за участие. Периодът по изречение първо започва да тече от началото на годината на подаване на заявлението за подпомагане.

(2) "Заявлението за подпомагане" по интервенцията през първата година на кандидатстване е и "заявление за плащане".

(3) През всяка следваща година от многогодишния ангажимент земеделските стопани, бенефициенти по интервенцията, подават "заявление за плащане".

(4) В периода по ал. 1 земеделските стопани изпълняват и спазват ангажимента, задълженията и изискванията по управление на дейностите върху едни и същи площи.

(5) В заявлението по ал. 1 не могат да бъдат заявявани площи и земеделски парцели, които:

1. не отговорят на изискванията по чл. 38в, ал. 3 от ЗПЗП; или
2. са със заявена земеделска култура, различна от допустимите по чл. 29;
3. са в обхвата по чл. 34, ал. 1.

Чл. 16. (1) Подпомаганите земеделски стопани могат да поискат прекратяване на поет многогодишен ангажимент, като подадат чрез СЕУ или в съответната областна дирекция на ДФЗ заявление за доброволен отказ по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФЗ, като възстановяват получената до момента финансова помощ по интервенцията.

(2) Държавен фонд "Земеделие" информира в едномесечен срок от получаването на

заявлението по ал. 1 земеделския стопанин за размера на финансовата помощ, която трябва да бъде възстановена.

(3) Заявлението за доброволен отказ по ал. 1 не се одобрява от ДФЗ, когато земеделският стопанин не е възстановил получената финансова помощ.

(4) Земеделски стопанин, който е подал заявление за доброволен отказ по ал. 1, не може да ползва никакви права от заявлението за плащане по интервенцията.

(5) Не се отпуска финансова помощ за отказания многогодишен ангажимент по интервенцията за годината на подаване на заявлението за доброволен отказ.

Глава трета.

УСЛОВИЯ ЗА ОДОБРЕНИЕ ЗА УЧАСТИЕ

Раздел I.

Общи изисквания

Чл. 17. (1) През годината на кандидатстване при наличие на финансов ресурс за многогодишни ангажименти и при наличен годишен бюджет, определен в Стратегическия план и посочен в заповедта по чл. 4, ДФЗ може да одобри за участие в интервенцията заявлението за подпомагане, когато:

1. земеделският стопанин отговаря на условията за одобрение за участие по раздел II "Земеделски стопани";

2. са предоставени изискуемите документи и информация по чл. 24 - 28;

3. заявените площи са в териториалния обхват на прилагане на интервенцията съобразно условията по чл. 18 и отговарят в годината на подаване на заявление за подпомагане на общите правила за ротация съгласно раздел III "Общи правила за извършване на ротация";

4. след извършени административни проверки и/или проверки на място не е установено намаление под минималния брой точки и определения брой точки по чл. 12, т. 3;

5. размерът на общата площ на земеделските парцели, заявени по интервенция, е в размерите по чл. 48, ал. 2, т. 2 и 3.

(2) Държавен фонд "Земеделие" може да одобри заявления за подпомагане, подредени в низходящ ред според броя получени точки в съответствие с критериите за подбор, при наличие на финансови средства по годишния бюджет на интервенцията, определен в Стратегическия план и посочен в заповедта по чл. 4.

Чл. 18. Интервенцията може да се прилага на земеделски площи на територията на цялата страна с изключение на:

1. природни паркове, в които има наложена забрана за употреба на минерални торове в обработваеми земи;

2. защитени зони от Натура 2000, в които има наложена забрана за употребата на минерални торове в обработваеми земи;

3. териториите, попадащи в обхвата на стандарт за добро земеделско и екологично състояние 2 (ДЗЕС 2), утвърден по реда на чл. 55 от ЗПЗП.

Раздел II.

Земеделски стопани

Чл. 19. (1) Допустими за подпомагане по реда на тази наредба са земеделски стопани,

които са:

1. подали заявление за подпомагане по чл. 11 от Наредба № 4 от 2023 г., с което в срока по заповедта по чл. 5, ал. 3 от Наредба № 4 от 2023 г. е заявена интервенцията;
2. активни земеделски стопани по смисъла на чл. 54 от ЗПЗП;
3. с площи на земеделски парцели, за които е установено, че са на негово разположение след извършване на кръстосаните проверки по чл. 58, ал. 1, т. 3 от Наредба № 3 от 2023 г. за условията и реда за прилагане на интервенциите под формата на директни плащания, включени в Стратегическия план, за проверките, намаления на плащанията и реда за налагане на административни санкции (ДВ, бр. 23 от 2023 г.) (Наредба № 3 от 2023 г.);
4. предоставили в ДФЗ информацията и документите по чл. 21 и чл. 24 - 28 във връзка с изпълнението на дейностите по интервенция в предвидените срокове;
5. регистрирани в Националната информационна система "Отпадъци" (НИСО) - не по-късно от първи април през годината на подаване на заявления за подпомагане;
6. отговарят на условията за одобрение за участие и подпомагане;
7. с подадено заявление, по което през първата година не са установени условия и изисквания по чл. 32, съгласно които не е одобрен за участие.

(2) Земеделските стопани предоставят на ДФЗ информацията, необходима за тяхното идентифициране по чл. 59, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/2116.

Чл. 20. Одобрен за участие земеделски стопанин, който е получил точки по критерий № 4 съгласно приложение № 1, е допустим за подпомагане в периода на изпълнение на ангажимента, когато:

1. не е намалил отчетения в този критерий размер на площите;
2. спазва Регламент (ЕС) 2018/848 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година относно биологичното производство и етикетването на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета (ОВ, L 150 от 14 юни 2018 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2018/848".

Чл. 21. (1) Земеделският стопанин или упълномощеното от него лице, което отговаря за изпълнението на дейностите и задълженията в стопанството, кандидат по интервенцията, трябва да премине обучение, насочено към дейностите от поетите от него ангажименти, като практики за щадящи обработки на почвата, сеитбообращение на културите и/или влагане на органични вещества/подобрители в почвата.

(2) Условията по ал. 1 трябва да са изпълнени до 30 септември на годината на подаване на заявление за подпомагане.

Чл. 22. (1) Изпълнението на изискванията по чл. 21 се установява с документ за преминато обучение, издаден от обучаваща институция, съгласно Закона за висшето образование или удостоверение, издадено от някоя от институциите по чл. 18, т. 1, 5 и 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

(2) Удостоверението или друг документ за преминато обучение по част от професия или получена степен на професионална квалификация трябва да бъде издадено от някоя от институциите по чл. 18, т. 1, 5 и 6 от Закона за професионалното образование и обучение, а за центровете за професионално обучение (ЦПО) се изисква и да бъдат вписани в регистъра на лицензираните ЦПО към Националната агенция за професионално образование и обучение.

(3) Удостоверението или документът за преминато обучение по ал. 1 и 2 не се предоставят на хартиен носител, ако могат да бъдат проверени служебно от ДФЗ.

Чл. 23. Държавен фонд "Земеделие" в рамките на годишния бюджет по чл. 4, ал. 2 одобрява за участие земеделски стопани, заявленията на които са получили равен или по-голям брой

точки от определените по чл. 12, т. 3, с изпълнявани дейности и земеделски парцели, за които е предоставена в предвидените срокове информацията по чл. 24 - 28 и с които се изпълняват общите правила за ротация на заявените земеделски парцели съгласно раздел III "Общи правила за извършване на ротация".

Чл. 24. (1) Земеделските стопани в годината на подаване на заявлението за подпомагане предоставят в ДФЗ чрез СЕУ в периода от 1 август до 30 септември План за управление на хранителните вещества.

(2) Планът за управление на хранителните вещества по ал. 1 се изготвя от дипломиран агроном въз основа на очакваните годишни добиви от отглежданата земеделска култура и въз основа на резултатите от почвените проби и анализ на почвата.

(3) Почвените проби по ал. 2 се вземат за всеки парцел в периода от 1 август на предходната година до 15 май на годината на подаване на заявление за подпомагане, а за едногодишните земеделски култури се вземат и преди засяването им.

(4) Планът за управление на хранителните вещества по ал. 1 се изготвя по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФЗ, и съдържа най-малко:

1. земеделски парцели с номерата в ИСАК;
2. отглежданата земеделска култура;
3. площ на земеделския парцел от ИСАК;
4. референтни резултати от анализа на почвата въз основа на почвените проби, с информация за киселинност (pH), азот (mg/kg), фосфор и калий;
5. очакван годишен добив;
6. количество необходим азот за всеки земеделски парцел въз основа информацията по ал. 2;
7. планираното за внасяне количество минерален азот, което не може да надвишава редуцираното с 20 на сто количество по т. 6, както и да е повече от 120 кг/ха;
8. номер на сертификата за акредитация на лабораторията по чл. 25, която е извършила пробовземането;
9. номер на сертификата за акредитация на лабораторията по чл. 26, която е извършила анализа на почвените проби;
10. вида на обработка на почвата, чрез подходящи техники за култивиране, както е посочено в ДЗЕС 5, утвърден по реда на чл. 55 от ЗПЗП;
11. избрания начин за поддържането на почвена покривка при изпълнение на ангажимента в съответствие с условията по ДЗЕС 6, утвърден по реда на чл. 55 от ЗПЗП.

(5) През втората и третата година на изпълнение на ангажимента земеделските стопани предоставят План за управление на хранителните вещества, изготвен по реда на ал. 2, по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФЗ, като включва най-малко информацията по ал. 4, т. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 10 и 11.

Чл. 25. (1) Почвените проби по чл. 24, ал. 2 се вземат в срока по чл. 24, ал. 3 по методи съгласно български, международни стандарти или по валидирани вътрешноведомствени методи в съответствие с предоставената акредитация.

(2) Вземането на почвени проби се извършва от съответните акредитирани лаборатории:

1. вписани в публичния регистър на акредитираните ООС на Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация" съгласно чл. 17 от Закона за националната акредитация на органи за оценяване на съответствието; или
2. акредитирани от чужди органи по акредитация в съответствие с чл. 5а от Закона за националната акредитация на органи за оценяване на съответствието.

Чл. 26. (1) Анализът на почвата по чл. 24, ал. 2 включва най-малко информация за киселинност (pH), азот (mg/kg), фосфор и калий, както и информация за акредитираната лаборатория с обхват на акредитация за посочените показатели, която го е извършила.

(2) Анализът на почвата по чл. 24, ал. 2 се извършва от съответните акредитирани лаборатории, вписани в публичния регистър на акредитираните ООС на Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация".

Чл. 27. Земеделският стопанин предоставя в ДФЗ в годината на подаване на заявление за подпомагане чрез СЕУ в периода от 1 август до 30 септември:

1. информация за идентифициране на взетата почвена проба, вида/метода и датата на пробовземане;

2. копие на документ/протокол за пробовземане, издадени от акредитирана лаборатория по чл. 25;

3. географски цифрови данни за геолокализацията на взетите почвени проби за всеки земеделски парцел, заявен по интервенцията, с допустимо до 10 на сто отклонение при географско припокриване на площта между заявената площ и площта на пробовземане, идентифицирана в информацията по т. 2;

4. копие на анализа на почвата по чл. 26.

Чл. 28. (1) Земеделският стопанин предоставя в ДФЗ чрез СЕУ в годината на подаване на заявление за подпомагане в период от 1 август до 30 септември опис на пробовзетата площ.

(2) Описът по ал. 1 е по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФЗ, и съдържа най-малко данните по чл. 27.

Раздел III.

Общи правила за извършване на ротация

Чл. 29. Допустими за участие площи по интервенцията са обработваема земя, на която се отглеждат следните групи култури: зърнено-житни култури, зърнено-бобови култури, маслодайни култури, медицински и ароматни култури, едногодишни фуражни култури, многогодишни фуражни култури и площи с угари.

Чл. 30. (1) Земеделският стопанин изпълнява дейностите по интервенцията на обработваема земя, на която ежегодно отглежда не по-малко от четири различни земеделски култури от групите по чл. 29.

(2) Трите основни земеделски култури по ал. 1 (културите с най-голяма площ) не могат да надвишават 90 на сто от заявената площ по интервенцията.

(3) Държавен фонд "Земеделие" при изчисленията по ал. 2 взема предвид площта на земеделската култура, изцяло засегната от настъпването на обстоятелствата по чл. 3, параграф 1, буква "а" и "в" от Регламент (ЕС) 2021/2116.

Чл. 31. Площите, оставени под угар, не могат да са част от културите по чл. 30, ал. 2.

Раздел IV.

Условия за неодобрение на участие

Чл. 32. (1) Държавен фонд "Земеделие" може да не одобри за участие в многогодишни ангажименти заявления за подпомагане по интервенцията, за които е установено, че:

1. не са налични финансови средства по чл. 67, ал. 2 от ЗПЗП;

2. не е спазено условие от заповедта по чл. 4;

3. не са получили над минималния или равен на минималния брой точки след оценката и подбора по чл. 11;

4. не са предоставени данни, информация и документи по чл. 24 - 28;

5. не са спазени условията по чл. 29 - 31;

6. след извършени административни проверки и/или проверки на място е установено намаление под минималния брой точки и определения брой точки по чл. 12, т. 3.

(2) Държавен фонд "Земеделие" може да не одобри за участие заявление за подпомагане или част от него и/или да откаже, или намали подпомагане на заявление за плащане при спазване на условията на чл. 67, ал. 3 от ЗПЗП.

Чл. 33. Държавен фонд "Земеделие" не одобрява за участие земеделски стопанин, който не отговаря на някое от условията по чл. 19, 21 и 23.

Чл. 34. (1) Държавен фонд "Земеделие" не одобрява за участие в многогодишен ангажимент земеделски парцел, заявен по интервенцията, когато целият или част от него попада:

1. в териториалния обхват по чл. 18;

2. в обхвата на площи в предоставените данни от Министерството на околната среда и водите, в които не може да се извършва никаква дейност, съгласно Становище по екологична оценка № 5-4/2023 г., с което се съгласува Стратегическият план, достъпно на интернет адрес: <https://www.moew.government.bg/bg/stanoviste-po-ekologichna-ocenka-5-4-2023-g-s-koeto-se-suglasuva-strategicheski-plan-za-razvitie-na-zemedeliето-i-selskite-rajoni-za-perioda-2023-2027-g/>.

(2) Държавен фонд "Земеделие" не одобрява за участие в многогодишен ангажимент земеделски парцел, заявен по интервенцията, когато не е включен в данните и информацията по чл. 24 - 28.

Глава четвърта.

ФИНАНСОВИ УСЛОВИЯ ЗА ПОДПОМАГАНЕ

Чл. 35. (1) Финансовата помощ по интервенцията се предоставя под формата на годишни компенсаторни плащания за установената площ на одобрени за участие в ангажимент земеделски парцели, с които се изпълняват базовите задължения съгласно приложение № 2, изискванията по управление и задълженията по интервенцията.

(2) Годишните компенсаторни плащания се предоставят от ДФЗ при спазване на принципите на добро финансово управление, публичност и прозрачност в съответствие с чл. 67 от ЗПЗП и при условията, установени в настоящата наредба, доколкото не е предвидено друго в правото на Европейския съюз и в националната нормативна уредба.

(3) Министърът на земеделието и храните може да намали размерите на годишното плащане по чл. 38, ал. 1 в съответствие с чл. 67, ал. 3 и 4 от ЗПЗП.

(4) В съответствие с чл. 67, ал. 2 от ЗПЗП във връзка с условията в Стратегическия план ДФЗ може да приложи пропорционално намаление на годишните плащания за всички бенефициенти по интервенцията въз основа на разполагаемите финансови средства в бюджета на тази интервенция.

(5) Министърът на земеделието и храните може да преразглежда размера на плащанията по чл. 38, ал. 1 и съответно да го намали или увеличи.

Чл. 36. (1) Държавен фонд "Земеделие" отговаря за управлението и контрола на разходите по интервенцията.

(2) Одобрението за участие на заявени площи от стопанството в ангажименти и плащанията по интервенцията от страна на ДФЗ не могат да надвишават бюджета на интервенцията, определен в Стратегическия план и в неговите изменения, както и бюджетите по заповедта по чл. 4.

(3) Когато ДФЗ установи, че съществува риск по чл. 67 от ЗПЗП от превишаване на разполагаемия финансов ресурс за изпълнение на ангажиментите по интервенцията, незабавно информира в писмена форма министъра на земеделието и храните.

(4) Държавен фонд "Земеделие" във връзка с чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/2116 предлага на министъра на земеделието и храните мерки с цел предприемане подходящи действия по изпълнение на съответната интервенция в рамките на определения за нея бюджет.

(5) Министърът на земеделието и храните съгласувано с изпълнителния директор на ДФЗ може да утвърди допълнителни мерки и действия по изпълнение условията на чл. 67, ал. 2 от ЗПЗП, когато правното основание за съответната мярка или действие е чл. 67, ал. 3 и 4 от ЗПЗП.

(6) Когато след изчисления на финансовата помощ за всички заявления по интервенцията и преди одобрението на финансовото подпомагане (оторизация) е налице обстоятелство по чл. 67, ал. 3 от ЗПЗП, ДФЗ може да приложи пропорционално намаление на плащанията по интервенцията на всички бенефициенти в рамките на наличния бюджет на интервенцията, както е предвидено в условията на интервенцията в Стратегическия план.

Чл. 37. Когато преди одобрение за участие в многогодишни ангажименти в интервенцията ДФЗ установи недостиг на финансови средства или идентифицира наличието на риск по чл. 67, ал. 4 от ЗПЗП, в съответствие с чл. 79 от Регламент (ЕС) 2021/2115, се прилагат и използват критерии за подбор на заявленията за подпомагане съгласно приложение № 1.

Чл. 38. (1) За прилагане на заявените и одобрени дейности по интервенцията размерът на годишното плащане за обработваемата земя, заета от допустими земеделски култури, е до 139,17 евро/ха (до 272,19 лв./ха).

(2) Площите, оставени под угар, не се подпомагат.

Чл. 39. (1) За да се спазва бюджетният пакет, ДФЗ може ежегодно да определя горна граница (таван) на подпомагането за стопанство. Тя се прилага към общата сума на плащането за всички заявления, одобрени за участие в интервенцията, отпускана на бенефициента съгласно степента, в която е ангажиран.

(2) Размерът на годишните плащания по чл. 38, ал. 1 може да се преразглежда по време на изпълнявания ангажимент по интервенцията.

(3) Държавен фонд "Земеделие" във връзка с чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/2116 и в съответствие с чл. 36 от Регламент (ЕС) 2021/2116 и чл. 70, параграф 3, буква "г" от Регламент (ЕС) 2021/2115 може да намали размерите на годишното плащане по чл. 38, ал. 1.

(4) Министърът на земеделието и храните може да преразглежда размера на годишното плащане по чл. 38, ал. 1 и със заповед да определи различен размер на подпомагането в случаите по чл. 67, ал. 3 от ЗПЗП.

Глава пета.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ИЗИСКВАНИЯ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ, УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЗА ПОДПОМАГАНЕ ПО ИНТЕРВЕНЦИЯТА

Раздел I.

Общи изисквания

Чл. 40. (1) Земеделските стопани, заявили подпомагане по интервенцията, спазват базовите задължения съгласно приложение № 2.

(2) Земеделските стопани се подпомагат за спазване на изискванията за управление и

задълженията, произтичащи от тях, които надхвърлят:

1. съответните приложими законоустановени изисквания за управление съгласно ръководството по чл. 55 от ЗПЗП и съответните приложими стандарти за добро земеделско и екологично състояние съгласно заповедта по чл. 55, ал. 1 от ЗПЗП;

2. съответните минимални изисквания за използване на торове и на продукти за растителна защита;

3. съответните други задължения, установени в националната нормативна уредба и в правото на Европейския съюз.

(3) Земеделските стопани се подпомагат за спазване на изискванията за управление и задълженията, произтичащи от тях, като спазват съответно приложимите предварителните условия в социалната сфера по чл. 56 от ЗПЗП и произтичащи от правните актове, посочени в приложение IV от Регламент (ЕС) 2021/2115.

Чл. 41. (1) Земеделският стопанин в периода на изпълнение на ангажимента може да обработва заявените и одобрени площи, като използва една от изброените обработки на почвата по чл. 48, ал. 1, т. 1, на които осигурява наличие на почвена покривка по чл. 48, ал. 1, т. 2.

(2) Алинея 1 може да не се прилага за площта от заявените земеделски парцели, на които земеделският стопанин изпълнява задължения по Наредба № 8121з-968 от 2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при извършване на дейности в земеделските земи (ДВ, бр. 105 от 2014 г.) за съответните земеделски култури.

Чл. 42. (1) Земеделските стопани водят технологичен дневник на прилаганите дейности по интервенцията, като документацията се съхранява в периода на изпълнение на ангажимента.

(2) В дневника по ал. 1 се вписва информацията по чл. 56.

Чл. 43. Земеделските стопани спазват дългосрочни задължения, свързани с подаването на заявления за плащане в срока на ангажимента и изпълнението на дейностите върху одобрени за участие земеделски парцели в интервенцията, както и общите и специфичните правила за ротация на културите на ниво площ на земеделския парцел.

Чл. 44. Земеделските стопани в периода на изпълнение на ангажимента отговарят на условията за одобрение на участие съгласно раздел II "Земеделски стопани" в глава трета.

Чл. 45. Прилагането на интервенцията се извършва в обработваеми земи, на които земеделският стопанин отглежда допустимите конкретни земеделски култури по чл. 29.

Чл. 46. Предоставените данни от Министерството на околната среда и водите съгласно Становището по екологична оценка № 5-4/2023 г. се използват от ДФЗ за проследяване на изпълнението на съответните предвидени мерки.

Чл. 47. Подпомагането е за земеделските площи, заявени по интервенцията в ИСАК, които са на разположение на земеделския стопанин като площи с правно основание за ползване съгласно чл. 41 от ЗПЗП.

Раздел II. Земеделски площи

Чл. 48. (1) Земеделският стопанин в периода на изпълнение на ангажимента, в съответствие с условията в Стратегическия план, на земеделската площ на одобрените за участие земеделски парцели трябва да:

1. извършва култивиране на площта чрез следните обработки:

а) нулеви обработки; или

- б) ивични обработки; или
- в) минимални обработки; или
- г) вертикални обработки;

2. осигурява наличие на почвена покривка чрез:

- а) налична основна култура; или
- б) налична втора или междинна/покривна култура; или
- в) оставяне на растителни остатъци, включително стърнища и/или самозасети площи; или
- г) мулчиране;

3. отглежда допустимите култури по чл. 29.

(2) Земеделските площи по ал. 1 трябва да са:

- 1. допустими по интервенцията "Основно подпомагане на доходите за устойчивост" по чл. 1, т. 1 от Наредба № 4 от 2023 г.;
- 2. с размер не по-малко от 10 ха;
- 3. с размер не повече от 1000 ха.

Чл. 49. (1) В периода на изпълнение на ангажимента на земеделските площи по чл. 48 не се извършва оран с обръщане на горния почвен хоризонт.

(2) Когато бъде констатирана площ с разораване или площ с различна от допустимите обработки на почвата по чл. 48, същата се счита за неустановена и се изключва от многогодишния ангажимент.

(3) Алинея 2 може да не се прилага за площта от заявените земеделски парцели, с които се изпълняват задължения по Наредба № 8121з-968 от 2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при извършване на дейности в земеделските земи за съответните култури.

Чл. 50. Земеделският стопанин на заявените земеделски площи изпълнява и спазва следните задължения:

- 1. Плана за управление на хранителните вещества по чл. 24;
- 2. общите правила по чл. 30 - 31;
- 3. специфичните правила за ротация на културите по чл. 51;
- 4. употребява минерален азот съгласно изискванията по чл. 52;
- 5. осигурява внасянето на допълнителни продукти съгласно изискванията на чл. 53 и 54;
- 6. използва семена съгласно изискванията по чл. 55;
- 7. при влагане на оборска тор не може да се надвишава необходимото количество азот по чл. 24, ал. 4, т. 6.

Чл. 51. Специфичните правила за ротация на културите са:

1. върху площта на земеделския парцел, заявен по интервенцията, може да се отглежда маслодайна култура веднъж на всеки три години; през следващите две години след годината на отглеждане на маслодайната култура, заявена по интервенцията, земеделският стопанин върху площта на земеделския парцел по изречение първо може да отглежда друга култура;

2. на площта от земеделски парцел, заявен по интервенцията, не може да се отглеждат еднакви зърнено-житни есенни култури в две последователни години.

Чл. 52. Земеделските стопани в периода на изпълнение на ангажимента при употребата на минерален азот спазват следните изисквания:

- 1. внесеното количество минерален азот в земеделския парцел не може да бъде повече от редуцираното с 20 на сто количество на необходим азот, определено в предоставения План за управление на хранителните вещества;
- 2. внесеното количество минерален азот по т. 1 не може да надвишава 120 кг/ха.

Чл. 53. (1) В периода на изпълнение на ангажимента земеделският стопанин ежегодно

осигурява на всеки парцел не по-малко от три внасяния на следните категории продукти:

1. оборски тор; и/или
2. органични почвени подобрители; и/или
3. микробиални торове; и/или
4. биологично активни вещества.

(2) При употребата на продуктите по ал. 1 могат да се извършват в една или в различните фази от цикъла на отглеждане на всяка култура: третиране на семена и/или почвено приложение, и/или вегетационно приложение при спазване на:

1. изискванията за прилаганата доза съгласно издаденото разрешение по Закона за защита на растенията; и/или

2. начина на употреба/начина на влагане във фазите от цикъла на отглеждане на всяка култура, посочени в издаденото разрешително и/или опаковката, и/или етикета съгласно чл. 9 от Наредба № 21 от 2016 г. за условията и реда за регистрацията, етикетирането и контрола на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества и хранителни субстрати (ДВ, бр. 96 от 2016 г.);

3. специални предпазни мерки при употреба.

(3) Продуктите по ал. 1, които подлежат на регистрация на територията на Република България, трябва да са вписани към началото на стопанската година в информационната база данни на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ), достъпна на следния интернет адрес: https://bfsa.egov.bg/wps/portal/bfsa-web/registers/Izvadka_ot_registyra_na_torove.

Чл. 54. При внасяне на оборски тор по чл. 53, ал. 1, т. 1 земеделският стопанин спазва Плана за управление на хранителните вещества по чл. 24 и съблюдава количеството органичен азот съгласно таблица № 4 "Съдържание на азот в оборски тор по видове животни" от Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони за периода 1.01.2024 г. - 31.12.2027 г., утвърдена със Заповед № РД-09-806 от 25.07.2024 г. на министъра на земеделието и храните и Заповед № РД-620 от 10.07.2024 г. на министъра на околната среда и водите, публикувана на интернет страницата на Министерството на земеделието и храните.

Чл. 55. (1) Земеделският стопанин на всеки парцел прилага оптимална гъстота на засяване на земеделските култури.

(2) Земеделският стопанин прилага разходните норми по приложение № 3 за земеделските култури, посочени в него.

(3) Земеделският стопанин след първата година на изпълнение на ангажимента за земеделските култури по ал. 2 използва само семена, сертифицирани по реда на Закона за посевния и посадъчния материал и съответните подзаконови нормативни актове по неговото приложение.

(4) Земеделският стопанин предоставя чрез СЕУ на ДФЗ в периода от 1 август до 30 септември информация и копия на официалните документи за използваните сертифицирани семена, включително разходооправдателни документи за закупените количества за съответната земеделска култура от приложение № 3.

(5) Държавен фонд "Земеделие" може да извършва проверка на обстоятелствата по ал. 4 по служебен път в ИАСАС.

Чл. 56. (1) Земеделският стопанин води технологичен дневник за извършените дейности по чл. 50, т. 3 - 6, в който се вписва и информация най-малко за видовете обработки на почвите, употребените количества минерални торове, внесените продукти и други. Технологичният дневник се съхранява и предоставя при проверка на място в хода на изпълнение на ангажимента.

(2) Земеделският стопанин съхранява и предоставя чрез СЕУ в периода от 1 август до 30

септември информация и копия на документите, удостоверяващи използваните количества семена, употребените торове и допълнително внесени оборски тор, органични почвени подобрители, микробиални торове или биологично активни вещества, включително разходооправдателни такива.

(3) Държавен фонд "Земеделие" може да изиска копие на дневника по ал. 1 при осъществяване на контрола.

Чл. 57. (1) Държавен фонд "Земеделие" извършва проверка и контрол на обстоятелствата по чл. 50, т. 4 и 5 чрез:

1. дневника за проведените растителнозащитни мероприятия и торене; или
2. уеббазирана платформа, администрирана и поддържана от БАБХ по чл. 11, ал. 9 от Наредба № 12 от 2023 г. за условията и реда за употреба на продукти за растителна защита (ДВ, бр. 74 от 2023 г.); или
3. предоставените копия на документи за вложените количества торове; или
4. информация от регистри; или
5. други подходящи средства.

(2) Държавен фонд "Земеделие" в съответствие с чл. 23 от ЗПЗП при упражняване на контрола може да поиска допълнително информация от БАБХ, Националната агенция за приходите, Изпълнителната агенция по околна среда, регионалните инспекции по околната среда и водите или други държавни органи и общински органи.

Чл. 58. (1) В периода на изпълнение на ангажимента земеделските стопани спазват задълженията и изискванията по управление на дейностите върху едни и същи земеделски парцели.

(2) Площите, на които земеделските стопани извършват дейностите по интервенцията, могат да бъдат намалени с до 10 на сто, като всяка година не по-малко от 90 на сто от площта се припокрива географски с площта, за която има поет ангажимент. При определяне на процентното съотношение по изречение първо ДФЗ закръгля получения резултат до втория знак след десетичната запетая.

(3) Когато площите по ал. 1 бъдат намалени с повече от 10 на сто, земеделските стопани могат да продължат изпълнението на ангажимента с останалите площи, като трябва да възстановят получената финансова помощ за незаявените одобрени площи от ангажимента.

Глава шеста.

ПРЕКРАТЯВАНЕ НА АНГАЖИМЕНТИТЕ И ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА СТОПАНСТВОТО

Раздел I.

Прекратяване на ангажименти

Чл. 59. (1) Държавен фонд "Земеделие" прекратява многогодишния ангажимент, когато:

1. в периода на изпълнение на този ангажимент земеделският стопанин не подаде заявление за плащане; или
2. не спазва изискванията на чл. 20.

(2) В случаите по ал. 1 земеделските стопани възстановяват получената до момента сума на плащанията по интервенцията.

Чл. 60. (1) В съответствие с чл. 3 от Регламент (ЕС) 2021/2116 в случаите на непреодолима сила и извънредни обстоятелства ДФЗ прекратява многогодишния ангажимент по интервенцията и не изисква частично или пълно възстановяване на получените от бенефициента годишни плащания.

(2) Случаите на непреодолима сила и извънредни обстоятелства се съобщават в писмена форма на ДФЗ от земеделския стопанин или от друго упълномощено от него лице, или от неговите правоприменици в рамките на 15 работни дни от датата на настъпване.

(3) Доказателствата по ал. 2 и документи, издадени от компетентен административен орган, се предоставят на ДФЗ от бенефициента или упълномощеното от него лице, или неговите правоприменици в рамките на 10 работни дни от най-късната дата на съответните документи.

Чл. 61. (1) В случай че бенефициентите не приемат изменения на изискванията, въведени по реда на чл. 55 от ЗПЗП, с които се завишават други задължения по интервенцията, уведомяват ДФЗ за несъгласието си да изпълняват новите условия в срок от 20 работни дни от датата на публикуването им на интернет страницата на Министерството на земеделието и храните, съответно от датата на обнародването им в "Държавен вестник", без да възстановяват получените до момента годишни плащания по интервенцията, когато уведомлението е одобрено от ДФЗ, като са недопустими за подпомагане в годината на подаване на заявлението.

(2) Земеделските стопани продължават да изпълняват поетите многогодишни ангажименти съгласно новите условия, когато в срока по ал. 1 не уведомят ДФЗ за несъгласието си да ги изпълняват.

Раздел II.

Прехвърляне на стопанството

Чл. 62. (1) Земеделските стопани при промяна на собствеността или правото на ползване на земеделските площи в ангажимент може да прехвърлят земеделското си стопанство.

(2) При прехвърляне на стопанство приобретателят продължава извършваните от прехвърлителя дейности до края на многогодишния ангажимент, когато отговаря на изискванията по чл. 21 и на изискванията за подпомагане по интервенцията.

(3) При прехвърляне на стопанството приобретателят встъпва в правата и задълженията на прехвърлителя по подадено през текущата кампания на годината на кандидатстване заявление и по многогодишния ангажимент след одобрението на ДФЗ.

(4) Приобретателят на задължения по многогодишни ангажименти по ал. 1 трябва да отговаря на изискванията на чл. 21 преди датата на одобрение на прехвърляне на стопанството.

Чл. 63. (1) След промяна в собствеността и ползването на производствените единици прехвърлителят и приобретателят подават чрез СЕУ или пред областната дирекция на ДФЗ (ОД на ДФЗ) по регистрация на прехвърлителя съвместна декларация по образец, одобрен от изпълнителния директор на ДФЗ, за прехвърляне на стопанството по реда на Наредба № 4 от 2023 г. и в срока по чл. 18, ал. 3 от същата наредба.

(2) Държавен фонд "Земеделие" чрез СЕУ уведомява прехвърлителя и приобретателя за взетото решение в срок един месец от постъпване на декларацията и всички изискуеми документи в ОД на ДФЗ, като им изпраща уведомление за одобрението или отказа, в което включва и информация за получените до момента плащания по интервенцията от прехвърлителя.

Чл. 64. Когато приобретателят декларира, че ще продължи прилагането на дейности по интервенцията до края на многогодишния ангажимент, но не го изпълни, прехвърлителят възстановява изплатената финансова помощ, получена до момента на прехвърляне на стопанството, а приобретателят възстановява изплатената финансова помощ, получена след прехвърляне на стопанството.

Чл. 65. При прехвърляне на стопанство приобретателят спазва всички задължения и изисквания по управление на дейностите на прилаганата интервенция, които е прилагал

прехвърлителят до изтичане на многогодишния ангажимент.

Глава седма.

ПРОВЕРКИ ПО ЧЛ. 70 ОТ ЗАКОНА ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛИ

Раздел I.

Административни проверки в рамките на ИСАК

Чл. 66. (1) Държавен фонд "Земеделие" извършва предварителни административни проверки на декларираните данни, като въз основа на резултатите от тях извежда насочващи предупреждения, чрез които бенефициентът да получи помощ при идентифицирането на потенциалните случаи на неспазване на условията за допустимост, ангажиментите и другите задължения и да подаде правилно заявление.

(2) Държавен фонд "Земеделие" предоставя и включва в заявлението за подпомагане наличната информация в съответствие с чл. 5 и 6 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1173 с цел правилното и надеждно управление на интервенцията и за да гарантира правилното докладване относно показателите за крайния продукт и показателите за резултатите, посочени в чл. 66, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2116 във връзка с чл. 7 от Регламент (ЕС) 2021/2115.

(3) В съответствие с чл. 6 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1173 бенефициентът продължава да носи отговорност за заявлението за подпомагане/плащане и за точността на предадената информация.

(4) Въз основа на резултатите от проверките чрез система за мониторинг на площта по чл. 30, ал. 2, т. 7 от ЗПЗП (системата за мониторинг на площта) ДФЗ съобщава на бенефициентите информацията по чл. 10, параграф 8 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1173 чрез СЕУ и им осигурява възможност да внесат изменения в заявленията за подпомагане/плащане или да представят допълнителни доказателства.

(5) Заявленията за подпомагане/плащане могат да бъдат изменени или да бъдат изцяло или частично оттеглени от бенефициента при условията на чл. 7 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1173 и Наредба № 4 от 2023 г.

Чл. 67. (1) Предвидените в чл. 70 от ЗПЗП административни проверки, включително проверки чрез системата за мониторинг на площта и проверки на място, се извършват от ДФЗ по такъв начин, че осъществяваният контрол да осигурява разумна увереност по отношение на ефективността, ефикасността и икономичността на операциите, надеждността на отчетността, опазването на информацията, предотвратяването, разкриването и коригирането на последиците на измами и нередности, както и последващите действия във връзка с тези измами и нередности, и подходящото управление на рисковете, свързани със законосъобразността и редовността на извършените разходи, като се взема предвид многогодишният характер на интервенцията, както и естеството на съответните плащания.

(2) Контролът, осъществяван от ДФЗ, може да включва различни проверки, както и изпълнението на всякакви политики и процедури за постигане на целите, посочени в ал. 1 и задълженията по чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/2116.

(3) Държавен фонд "Земеделие" извършва административни проверки съгласно утвърдени процедури, които обхващат набор от проверими показатели/елементи за спазването на условията за допустимост, ангажименти и другите задължения по интервенцията от страна на бенефициента.

Чл. 68. (1) Административните проверки, включително кръстосаните проверки,

позволяват осъществяването на контрол, чрез който ДФЗ обхваща всички елементи, които могат и е целесъобразно да бъдат контролирани чрез административни проверки.

(2) Проверките по ал. 1 гарантират, че:

1. условията за допустимост, изискванията по управление на многогодишните ангажименти и другите задължения по интервенцията са изпълнени;
2. заявлението за подпомагане/плащане е пълно и представено в срок и подкрепящите документи са били представени и доказват допустимостта;
3. има съответствие с поетите дългосрочни ангажименти.

Чл. 69. (1) Заявлението за подпомагане/плащане може да бъде изменено или оттеглено изцяло или частично при условията на чл. 7 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1173 в сроковете, определени в чл. 14 от Наредба № 4 от 2023 г.

(2) При установени неспазвания, засягащи условия за подпомагане, които не могат да се проверяват чрез системата за мониторинг на площ, кандидатите за подпомагане могат да извършат изменения или оттегляния, или корекция на заявлението по всяко време след неговото подаване, но не по-късно от 10 октомври на годината на кандидатстване, при условие че не са били информирани, че:

1. ще им бъде извършена проверка на място;
2. при извършване на проверка на място, която не е била предварително обявена, е открито неспазване;
3. чрез административни проверки е установено неспазване, засягащо някое от условията по глава пета.

(3) Измененията по ал. 1 и 2 не могат да бъдат добавяни в заявлението на нови площи в интервенцията.

(4) Когато кандидатите за подпомагане по интервенцията оттеглят един или повече от заявените парцели, поемат риска от последиците от неспазване на задълженията си по изпълнявания многогодишен ангажимент.

Чл. 70. (1) При административните проверки и проверките на място на допустимостта, изискванията по управление и задълженията, и съответните базови задължения/други задължения се вземат под внимание предполагаемите случаи на неспазване, докладвани от други административни органи или установени при извършване на проверки по други интервенции.

(2) Освен ако е предвидено друго в правото на Европейския съюз, когато административните проверки или проверките на място във връзка с интервенциите по чл. 31 от Регламент (ЕС) 2021/2115 или предварителните условия по чл. 55 от ЗПЗП могат да засегнат задължения на земеделския стопанин по интервенцията, резултатите от тези проверки се отчитат с цел предприемане на последващи действия по отношение на предоставяне на плащането.

Чл. 71. (1) Държавен фонд "Земеделие" извършва ежегодна оценка на резултатите от административните проверки и проверките на място, за да се установи дали някои констатирани проблеми или несъответствия могат да породят риск за други операции или интервенции, бенефициери или други органи, или административни структури и контролни органи.

(2) При оценката се установява необходимостта от коригиращи и превантивни действия.

Чл. 72. (1) Проверките, включително кръстосаните проверки, обхващат всички елементи, които е възможно и целесъобразно да бъдат контролирани с административни проверки.

(2) Освен ако е предвидено друго в правото на Европейския съюз, административните проверки, извършвани от ДФЗ, трябва да гарантират най-малко:

1. заявлението за подпомагане или заявлението за плащане да е пълно и да е подадено в съответния срок и когато е приложимо, са предоставени необходимите документи и информация,

удостоверяващи допустимостта на подпомагането преди одобрението на финансовата помощ за интервенцията;

2. да е налице спазване на многогодишните ангажменти/дългосрочните задължения, когато е приложимо;

3. да са изпълнени условията за допустимост, изискванията по управление в многогодишния ангажимент и другите задължения по интервенцията;

4. разходите за интервенцията, отпуснати на бенефициента по чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/2116, са направени в съответствие с приложимите правила на Съюза.

(3) Извършените разходи от ДФЗ трябва да отговарят на съответния докладван показател за краен продукт.

(4) Разходите, финансирани по линия ЕЗФРСР, не подлежат на друго финансиране от бюджета на Съюза.

Раздел II.

Кръстосани проверки и посещения на място

Чл. 73. (1) Когато е целесъобразно, административните проверки включват кръстосани проверки, които обхващат автоматизирано съпоставяне на данните от заявленията за подпомагане/плащане през определена година на кандидатстване с данните в системите по чл. 30, ал. 2 от ЗПЗП, като включват най-малко:

1. декларираните земеделски парцели, за да се избегне многократно отпускане на финансова помощ/подпомагане по отношение на една и съща площ през календарната или референтна година и да се предотврати всяко неправомерно кумулиране на помощ, отпусната съгласно свързаните с площ интервенции;

2. предотвратяване на двойно заявяване на една и съща площ от различни земеделски стопани в рамките на една и съща календарна година;

3. проверки за земеделските площи, заявени по интервенцията в ИСАК, дали са на разположение на земеделския стопанин в съответствие с чл. 41 от ЗПЗП;

4. проверки за земеделски площи, заявени по интервенцията, спрямо географските слоеве, използвани в ИСАК, и спазването на многогодишните ангажменти за тези площи.

(2) Данните за наличието на неспазване, получени в резултат на кръстосани проверки, могат да се проследят от ДФЗ чрез други подходящи административни процедури и при необходимост чрез проверка на място.

(3) Кръстосаните проверки могат да включват и други автоматизирани проверки спрямо наличната информация от национални електронни регистри, бази данни и предоставена информация от други органи.

Чл. 74. (1) Проверките на място могат да бъдат извършени и чрез посещения на място, допълващи проверките по чл. 64, ал. 1, т. 2 и 3 от Наредба № 3 от 2023 г., когато интерпретирането на данните или други относими доказателства, включително доказателства, представени от бенефициента по искане на ДФЗ, не дават резултати, които биха позволили по удовлетворителен за ДФЗ начин да се направят категорични заключения относно допустимостта или, когато е приложимо, правилния размер на площта, която е обект на административните проверки или проверки чрез системата за мониторинг на площта.

(2) Държавен фонд "Земеделие" извършва изчисления за средния дял на заявените площи по критерий № 5 съгласно приложение № 1 в подадените заявления за подпомагане. Когато при тези изчисления се установи, че делът на тези площи в заявлението за подпомагане е над тридесет на сто от средния дял по изречение първо, на тези площи се извършва посещение на място.

Раздел III.

Проверки на място в рамките на интегрираната система за контрол

Чл. 75. (1) С проверките на място може да се проверява спазването на условията за допустимост, изисквания по управление и ангажименти, и други задължения по интервенцията.

(2) Продължителността на проверките на място и периодът на извършване са определени съобразно изпълняваните дейности по интервенцията и ограничени до минималния необходим период от време.

(3) Когато някои условията за допустимост, ангажименти и други задължения могат да бъдат проверени единствено през конкретен период от време, проверките на място може да изискват допълнителни посещения на по-късна дата.

(4) В случаите по ал. 3 проверките на място се координират по такъв начин, че броят и продължителността на такива посещения при един бенефициент да са ограничени до необходимия минимум.

(5) Проверките на място на земеделски стопани, изпълняващи многогодишен ангажимент, могат да бъдат извършвани предварително преди подаване на заявление за плащане.

(6) Държавен фонд "Земеделие" може да извърши частичен подбор на контролната извадка преди крайния срок за подаване на заявления. Тя се допълва, след като бъдат подадени всички съответни заявления за помощ или искания за плащане.

Чл. 76. (1) Проверките на място може да се обявяват чрез СЕУ, при условие че това не е в разрез с тяхната цел или ефективност. Обявяването е в сроковете, определени в чл. 65 от Наредба № 3 от 2023 г.

(2) Освен това, ако не е предвидено друго в правото на Европейския съюз и когато законодателството, приложимо по отношение на актове и стандарти, свързани с предварителните условия по чл. 55 от ЗПЗП, изисква проверката на място да не се обявява, правилата по ал. 1 се прилагат и в случай на проверки на място, свързани с проверките за спазване на предварителните условия.

Чл. 77. (1) Където е целесъобразно, проверките на място могат да се извършват едновременно с всички други проверки.

(2) Проверките на място се разпределят в рамките на годината въз основа на анализ на рисковете, свързани с различните задължения по интервенцията.

Раздел IV.

Брой проверки и подбор на заявления за проверки на място

Чл. 78. (1) Заявления за подпомагане или земеделски стопани, за които е установено, че не са допустими или не отговарят на условията за одобрение за участие в интервенцията към момента на подаване на заявлението или след извършените административни проверки за одобрение за участие в интервенцията, не се включват или се изключват от контролната съвкупност/извадка.

(2) Подборът на контролната съвкупност/извадката се извършва, така че:

1. между 20 и 25 на сто от контролната съвкупност от бенефициентите се подбират на случаен принцип;

2. оставащият брой бенефициенти в контролната извадка се подбират въз основа на анализ на риска.

(3) При изготвяне анализа на рискаДФЗ в годината на подаване на заявление за подпомагане взема предвид дела на заявените площи в заявлението за подпомагане, участващи в

критерий № 4 и/или 5.

(4) При изготвяне на анализа на риска ДФЗ в годината на подаване на заявлението за плащане взема предвид:

1. площи, за които е установено с повече от 20 на сто отклонение:

а) на очакваните добиви за съответната култура спрямо средните очаквани добиви във всички планове за управление на хранителните вещества; или

б) на необходимото количество, изчислено в плана за управление на хранителните вещества спрямо средното количество на необходимия азот за влагане за съответната култура от всички заявления;

2. изчисления дял на площите, за които е установено отклонението по чл. 27, т. 3 за всички заявления за подпомагане;

3. констатациите, установени при извършване на проверките по чл. 70, ал. 1 от ЗПЗП през предходната референтна година от изпълняваните многогодишни ангажменти;

4. наличието/размера на намаления в количествата, заявени за подпомагане по схемата за държавна помощ "Помощ под формата на отстъпка от стойността на акциза върху газьола, използван в първичното селскостопанско производство" през предходната година на кандидатстване по интервенцията.

(5) Държавен фонд "Земеделие" ежегодно в анализа на риска отчита заявления на земеделски стопани, на които са дадени предписания или са установени административни нарушения по Закона за управление на отпадъците и за които е получена информация от компетентния орган.

Чл. 79. (1) Контролната съвкупност/извадка по чл. 78 на ежегодно извършваните проверки на място по отношение на финансова помощ за интервенцията обхваща най-малко:

1. три на сто от всички бенефициенти;

2. пет на сто от декларираните площи по интервенцията.

(2) Проверките на място за спазване на изискването за наличие на почвена покривка могат приоритетно да обхванат площите, заети с покривка, различна от основна култура.

Чл. 80. (1) Когато броят на бенефициентите, подлежащи на проверки на място, надвишава минималния брой на бенефициентите по чл. 79, процентът на избраните бенефициенти в извадката по чл. 78, ал. 2, т. 1 не трябва да надвишава 25 на сто.

(2) За да се спазят изискванията за минималния брой проверки, може да се използва един и същ бенефициент, при условие че това няма отражение върху ефективността на подбора на съответните извадки, подбрани въз основа на риска.

Чл. 81. (1) Въз основа на резултатите от проверките на място, ефективността на анализа на риска и оценката по чл. 71 ДФЗ може да увеличи или намали дела на извършваните проверки до не по-малко от 1 на сто.

(2) Въз основа на резултатите от извършените проверки и оценката по чл. 71 ДФЗ може да предложи промени в процентите на намаления съгласно приложение № 4.

Чл. 82. (1) Ефективността на анализа на риска се оценява и актуализира годишно, където е приложимо, чрез:

1. определяне на приноса/оценката на всеки рисков фактор;

2. сравняване на резултатите по отношение на разликата между декларираната площ и установената площ в основаната на риска и подбраната на случаен принцип извадка;

3. отчитане на конкретната ситуация и където е приложимо, изменението на релевантността на рисковите фактори;

4. отчитане на естеството на неспазването, което може да доведе до увеличаване на броя на проверките.

(2) На служителя, извършващ проверката на място, се осигуряват данни и информация за причините, поради които е избран всеки бенефициент и предоставената информация и документи към заявлението за подпомагане във връзка с изпълняваните задължения по интервенцията.

(3) Когато при проверките на място се констатира значително неспазване в контекста на дадената интервенция, ДФЗ може да увеличи съответно процента на бенефициентите, които да бъдат проверени на място през същата и в следващата година за интервенцията.

(4) Държавен фонд "Земеделие" може да реши да намали минималното ниво на проверките на място, извършвани всяка календарна година, когато процентът на грешките в случайната извадка, проверена на място, не надвишава 2 на сто през предходните две финансови години.

Раздел V.

Елементи на проверките на място

Чл. 83. (1) Проверките на място обхващат измерване на площта и проверката на условията за допустимост, изискванията по управление на дейността в многогодишните ангажменти и всички други/базови задължения, които бенефициентът трябва да изпълнява, по отношение на площта, декларирани от бенефициента съгласно изпълняваните дейности по интервенцията.

(2) При проверките на място задължително се извършва проверка на парцелите, които през съответния период трябва да са заети с почвена покривка, различна от основна култура.

(3) Проверката на условията за допустимост, включително измерването на площта на земеделския парцел, на многогодишните ангажменти и другите задължения на земеделските парцели в рамките на проверката на място, може да бъде ограничена до подбрана на случаен принцип извадка, не по-малко от 20 на сто, която може да бъде увеличена при установени неспазвания на проверените парцели.

Чл. 84. Когато някои от условията за допустимост, изисквания по управление на дейността в многогодишните ангажменти или други задължения за земеделските парцели не могат да бъдат адекватно проверени при ограничаване на проверките до подбрана на случаен принцип извадка по чл. 79, се изготвя допълнителна, основана на риска извадка, позволяваща проверка на тези условия, ангажиментите или други задължения, в това число и на почвената покривка.

Чл. 85. (1) За всяка проверка на място се изготвя доклад за проверката, който дава възможност да се прегледат детайлите на извършените проверки и да се направят заключения относно спазването на условията за допустимост, изискванията по управление на дейностите за многогодишните ангажменти и другите задължения. Когато е приложимо, в доклада се посочват най-малко:

1. проверената интервенция, заявления за подпомагане/плащане;
2. присъстващите лица;
3. проверените земеделски парцели, измерените допустими площи от земеделски парцели, включително, когато е приложимо, резултатите от измерванията за всеки измерен земеделски парцел и използваните измервателни методи;
4. допустимата площ по интервенцията, на която са спазени критериите за допустимост на земеделските площи;
5. данни за уведомяване на кандидата за проверката;
6. данни за конкретните мерки за контрол, които трябва да се предприемат, произтичащи или засягащи други интервенции, включени в заявлението за плащане на бенефициера;
7. данни за допълнителните мерки за контрол, които трябва да се предприемат през текущата или следваща година от ангажмента;

8. данни за всички установени случаи на неспазване, които биха могли да изискват взаимно уведомяване с оглед на други интервенции и/или предварителните условия по чл. 55 и/или 56 от ЗПЗП;

9. данни и информация за всички установени случаи на неспазване, които биха могли да изискват последващи действия текущата и/или през следващите години.

(2) На бенефициента се дава възможност да подпише доклада в съответствие с чл. 26б, ал. 4 от ЗПЗП.

Чл. 86. (1) Докладът по чл. 85, ал. 1 може да се предоставя на бенефициента чрез СЕУ.

(2) Когато проверяваният земеделски стопанин не приема доклада по ал. 1, може да изпрати чрез СЕУ възражения до ДФЗ в 14-дневен срок.

(3) Възраженията по ал. 2 се разглеждат в едномесечен срок, след което земеделските стопани се уведомяват за резултатите в срок до 5 работни дни чрез СЕУ.

Чл. 87. Когато при проверки на място се установят случаи на неспазване на разпоредби на друго приложимо право на Европейския съюз или актове на националната правна уредба, тази информация от доклада за проверка се изпраща своевременно на органите, отговорни за прилагането на законодателството.

Чл. 88. (1) В съответствие с чл. 72 от Регламент (ЕС) 2021/2116 извършваните ежегодно административни проверки от ДФЗ на заявленията за подпомагане/плащане се допълват от проверки на място, които могат да се извършват дистанционно с използване на технологии, за да се направи заключение относно допустимостта на поисканата финансова помощ по съответната интервенция.

(2) Държавен фонд "Земеделие" може да извърши проверки на място в случаите, когато съответните доказателства, включително доказателствата, представени от бенефициента в резултат на проведената комуникация, не позволяват да се направи заключение относно допустимостта на поисканата финансова помощ.

Раздел VI.

Контрол за спазване на изискванията на предварителните условия

Чл. 89. (1) Системата за контрол на предварителните условия служи за проверка на спазването на задълженията, установени в дял III, глава I, раздел 2 от Регламент (ЕС) 2021/2015, от бенефициентите по интервенцията.

(2) За прилагането на системата за контрол и санкции във връзка с предварителните условия се използва ИСАК по глава трета от ЗПЗП, като се прилагат намаления в съответствие с дял IV, глава IV от Регламент (ЕС) 2021/2116, глава III от Делегиран регламент (ЕС) 2022/1172 и чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП.

(3) Контролът на предварителните условия се осъществява от следните компетентни контролни органи:

1. специализираните контролни органи, които носят отговорността за извършване на контрол и проверки по спазването на изискванията и стандартите по чл. 55 и 56 от ЗПЗП;

2. Държавен фонд "Земеделие", който носи отговорността за определяне на административните санкции, намаления и откази.

(4) Управляващият орган на Стратегическия план може да възложи контрола и проверките във връзка с всички или някои изисквания, стандарти, актове или области на предварителните условия да бъдат извършвани от Държавен фонд "Земеделие" по реда на чл. 50, ал. 4 от ЗПЗП.

Глава осма.

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОТКАЗ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ, НАМАЛЕНИЯ НА ПЛАЩАНИЯТА И ОТТЕГЛЯНЕ НА ИЗПЛАТЕНАТА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Раздел I.

Отказ и намаления на плащанията

Чл. 90. (1) Плащанията се изчисляват въз основа на заявените по интервенцията площи в стопанства, за които е установено, че са допустими след извършване на административните проверки, включително чрез система за мониторинг на площта и/или проверки на място, извършвани от ДФЗ.

(2) Без да се засягат санкциите и намаленията, предвидени в правото на Европейския съюз и националната нормативна уредба, намаленията, отказите и оттеглянията се прилагат за установените случаи на неспазване от страна на бенефициента на условията за допустимост, изисквания по управление, условия за изпълнение на ангажименти и други задължения.

Чл. 91. Държавен фонд "Земеделие" отказва частично или изцяло заявлението за подпомагане/плащане, когато има/са:

1. несъответствие с критерии за допустимост, ангажименти и други задължения по отношение на интервенцията, както и на условията, при които се предоставя подпомагане;
2. неотстраняване на нередовност на документи, непълнота и неяснота на заявените данни и посочени факти и/или непредставяне на изискваните документи и информация, в съответствие с естеството на неотстранените нередовности, непълноти, неясноти и/или липси;
3. несъответствие на заявлението за подпомагане с необходимия минимален брой точки по критериите за подбор съгласно приложение № 1;
4. недостатъчен бюджет за финансиране на подаденото заявление за подпомагане;
5. установени изкуствено създадени условия съгласно чл. 62 от Регламент (ЕС) 2021/2116;
6. установени по-малък размер площи от заявените по критерий № 4 съгласно приложение № 1.

Чл. 92. (1) Държавен фонд "Земеделие" отказва финансово подпомагане по интервенцията, когато е констатирано едно от следните несъответствия:

1. земеделският стопанин не отговаря на условията за одобрение за участие по раздел II "Земеделски стопани" на глава трета "Условия за одобрение за участие"; или
2. земеделският стопанин не е предоставил изискуемите документи и информация по чл. 24 - 28; или
3. земеделският стопанин или упълномощеното от него лице възпрепятства извършването на проверка на място.

(2) Държавен фонд "Земеделие" отказва финансово подпомагане, когато е получил уведомление от компетентен орган за влязъл в сила акт за установяване на нарушение за поставяне на отровна примамка за хищници.

Чл. 93. Държавен фонд "Земеделие" отказва финансово подпомагане по интервенцията, когато е констатирано едно от следните несъответствия:

1. земеделският стопанин е подал заявление за доброволен отказ по чл. 16;
2. размерът на намаленията е равен или по-голям от заявеното плащане;
3. установи, че не са налични финансови средства по чл. 67 от ЗПЗП;
4. е констатирано неспазване на изискванията по чл. 20 - 21;

5. е констатирано неспазване на изискванията по чл. 30 - 31;
6. установи наличие на условия за неодобрение/обстоятелствата по чл. 32, ал. 1;
7. е установено намаление под необходимия минимален брой точки по критериите за подбор съгласно приложение № 1.

Чл. 94. Държавен фонд "Земеделие" отказва финансово подпомагане за площи в годината на подаване на заявленията за плащане, когато установи едно от следните несъответствия:

1. площ от заявен за подпомагане парцел е оценена като неотговаряща на условията за допустимост при проверките, извършвани по чл. 70 от ЗПЗП;
2. за една и съща площ на заявен за подпомагане парцел са подадени две или повече заявления и застъпването на площи не е отстранено;
3. след изискване на допълнителна информация такава не бъде предоставена в указания срок;
4. площите не отговарят на изискванията или условията на раздел II "Земеделски площи" от глава пета "Задължения, изисквания по управление на дейностите, условия за изпълнение и за подпомагане по интервенцията" или е установено неспазване на предвидените условия, задължения или изисквания;
5. площта е извън допустимия териториален обхват по чл. 18;
6. не са спазени съответните базови/други задължения по чл. 35, ал. 1, относими към установените площи или стопанство;
7. не отговарят на условията за одобрение за участие в многогодишен ангажимент;
8. на заявен за подпомагане парцел по интервенцията, на който при извършена проверка се установи допустима земеделска култура, различна от заявената, освен в случаите на обстоятелствата по чл. 3, параграф 1, букви "а" и "в" от Регламент (ЕС) 2021/2116;
9. общ размер на допустимите площи под минималния размер, определен в чл. 48, ал. 2, т. 2;
10. общ размер на подпомагането в частта им над максималния размер, определен в чл. 48, ал. 2, т. 3;
11. установената площ на парцела е под 0,1 хектара;
12. не са спазени условията по чл. 41.

Чл. 95. Държавен фонд "Земеделие" отказва финансово подпомагане, когато земеделският стопанин не е декларирал съгласие по чл. 7, ал. 3, чл. 63, ал. 1 или неизпълнение на задължение по чл. 64.

Чл. 96. (1) Държавен фонд "Земеделие" може да откаже финансово подпомагане по интервенцията за календарната година на констатацията и за следващата календарна година, когато се установи в две последователни години неспазване на всички базови/други задължения по чл. 35, ал. 1 съгласно приложение № 2, засягащи над 50 на сто от заявените за подпомагане площи по интервенцията.

(2) Държавен фонд "Земеделие" отказва финансовата помощ на кандидат и бенефициент, за който се установи наличие на изкуствено създадено условие за получаване на помощта или за осигуряване на предимство в противоречие с целите на интервенцията.

(3) При умишлено неспазване на задължения от бенефициента същият се изключва от всички плащания по интервенцията и от всички начини за оказване на подкрепа по интервенцията за годината на констатацията и следващата.

(4) Когато се установи, че бенефициентът е представил неверни сведения с цел да получи подпомагане или поради небрежност е пропуснал да предостави необходимата информация, подпомагането не се изплаща или се оттегля изцяло. Освен това бенефициентът се изключва от

възможността да получава подпомагане по същата интервенция за календарната година на констатацията и през следващата календарна година.

(5) Когато заявление за подпомагане е допуснато до одобрение за участие с изчислен брой точки по критерий № 5 съгласно приложение № 1, установената площ на парцелите, заета с културите по критерий № 5, е над 10 на сто по-малка от заявената, но не е намален общият брой точки под минималния брой точки, Държавен фонд "Земеделие" отказва плащания по интервенцията в годината на констатацията.

Чл. 97. (1) Държавен фонд "Земеделие" намалява размера на плащането по интервенцията със сумата за установените площи при прилагане на чл. 76 от ЗПЗП, за които се установи, че не са спазени базови/други задължения по чл. 35, ал. 1 съгласно приложение № 2.

(2) Държавен фонд "Земеделие" прилага намалението на плащането, уредено в чл. 82, ал. 1 от Наредба № 3 от 2023 г.

(3) Държавен фонд "Земеделие" намалява размера на плащането по интервенцията в съответствие с приложение № 4, когато установи, че земеделският стопанин не спазва изискванията по управление и задълженията по тази интервенция, различни от допустимия размер на установената площ.

(4) Държавен фонд "Земеделие" намалява размера на плащането по интервенцията, когато установи, че кандидатът не спазва изискванията и стандартите по чл. 55 или изискванията по чл. 56 от ЗПЗП.

Раздел II.

Оттегляне на изплатената финансова помощ

Чл. 98. (1) Държавен фонд "Земеделие" може да предприеме действия по възстановяване/оттегляне на получената финансова помощ по интервенцията в съответствие с чл. 59 от Регламент (ЕС) 2021/2116 и чл. 69, ал. 1, т. 5 от ЗПЗП, когато:

1. установи неспазване на дейности по интервенцията до края на многогодишния ангажимент в случаите по чл. 64 по отношение на прехвърлителя и приобретателя;

2. установи неспазвания на условията за допустимост, изискванията по управление и задълженията по интервенцията, които засягат плащания в предходни години;

3. не са спазени изискванията, свързани с дългосрочността на изпълнявания многогодишен ангажимент по чл. 58, ал. 3 и чл. 59, ал. 1;

4. установи, че земеделският стопанин не изпълнява задълженията по доброволно поетия многогодишен ангажимент по интервенцията.

(2) Оттеглянията се прилагат и за вече изплатените суми по интервенцията през предходните години.

(3) Държавен фонд "Земеделие" предприема действия в съответствие с чл. 73 от ЗПЗП, когато се установи недължимо изплатена финансова помощ.

Глава девета.

РЕД ЗА НАЛАГАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИ САНКЦИИ И НАМАЛЕНИЯ И ЗАДЪЛЖЕНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗГОТВЯНЕ НА ДОКЛАДИ И ОЦЕНКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕТО

Раздел I.

Ред за налагане на административни санкции

Чл. 99. (1) Сумата на плащането, която се предоставя на бенефициент по интервенцията, се определя от ДФЗ въз основа на условията, установени в ЗПЗП и Стратегическия план, и националното законодателство по отношение на тази интервенция, и резултатите от проверките по чл. 70 от ЗПЗП.

(2) По интервенцията отказите, намаленията на плащанията и санкциите по чл. 76 от ЗПЗП се прилагат в следната последователност:

1. сумата, получена в резултат на прилагане на чл. 76 от ЗПЗП;
2. сумата, получена в резултат на прилагането на т. 1, служи за основа при изчисляването на сумата на отказите, когато ДФЗ установи неспазване на базовите/други задължения по чл. 35, ал. 1;
3. сумата, получена в резултат на прилагането на т. 2, служи за основа при изчисляването на сумата на намаленията при неспазване на изискванията по управление и задълженията по интервенциите съгласно приложение № 4;
4. сумата, получена в резултат на прилагането на т. 3, служи за основа при изчисляването на евентуални намаления, които трябва да бъдат приложени при закъснение в подаването на заявление и/или информацията и документите към него съгласно Наредба № 4 от 2023 г.;
5. сумата, получена в резултат на прилагането на т. 4, служи за основа при изчисляването на евентуални намаления, които трябва да бъдат приложени по чл. 55, ал. 3 от ЗПЗП;
6. сумата, получена в резултат на прилагането на т. 5, служи за основа при изчисляването на евентуални намаления, които трябва да бъдат приложени по чл. 56 от ЗПЗП.

Раздел II.

Задължения във връзка с изготвянето на доклади и оценки при прилагането

Чл. 100. (1) Държавен фонд "Земеделие" осигурява надеждни данни за годишния доклад за качеството на изпълнението, изготвя и представя резултатите от оценката на качеството, посочена в чл. 69, параграф 6 и чл. 70, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2116, под формата на доклади във формат, годен за подаване на електронни информационни системи, чрез които се осигурява обмен на информация, документи и придружаващи данни с Европейска комисия.

(2) Държавен фонд "Земеделие" извлича информацията, необходима за управлението на интервенцията, от източници на данни, които са на разположение на публичната администрация, като информацията може да бъде събирана и в съответствие с чл. 23 от ЗПЗП.

Чл. 101. (1) Държавен фонд "Земеделие" гарантира, че заявлението за подпомагане съдържа цялата информация, необходима за извличане на данни, които са от значение за правилното докладване относно показателите за крайния продукт и показателите за резултатите, посочени в чл. 66, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2116 във връзка с чл. 7 от Регламент (ЕС) 2021/2115, по отношение на интервенциите, включени в заявлението за подпомагане.

(2) Държавен фонд "Земеделие" предоставя на управляващия орган на Стратегическия план данни и информация за използваните количества семена по чл. 55 за площите, на които се изпълняват дейности по интервенцията.

Чл. 102. (1) Държавен фонд "Земеделие" може да изиска от земеделските стопани всички необходими документи, свързани с изпълнението на интервенцията и предоставянето на финансовото подпомагане.

(2) Документите по ал. 1 се представят в срок до 15 работни дни от датата, на която

земеделските стопани са получили искането от ДФЗ.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Базовите задължения" са част от другите задължения по смисъла на § 1, т. 32 от ЗПЗП.
2. "Еднакви зърнено-житни есенни култури" са култури от един и същи род, както са определени в ботаническия класификатор на културите.
3. "Минимален брой точки" е броят точки, получен след извършване на оценката на заявленията за подпомагане по критериите за подбор съгласно приложение № 1 в рамките на наличния годишен бюджет по заповедта по чл. 4, ал. 2.
4. "Оборски тор" е тор в съответствие с чл. 131, т. 1 от Закона за защита на растенията по смисъла на чл. 3, параграф 20 от Регламент (ЕО) № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 година за установяване на здравни правила относно странични животински продукти и производни продукти, непредназначени за консумация от човека и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1774/2002 (Регламент за страничните животински продукти) (ОВ, L 300/1 от 14 ноември 2009 г.).
5. "Очевидна грешка" е грешка в декларираните дейности в подаденото заявление за подпомагане, призната от ДФЗ въз основа на цялостна преценка на конкретния случай и при условие че кандидатът е действал добросъвестно. Не могат да бъдат очевидни грешки: всички грешки и несъответствия, резултат от предварителните проверки по чл. 66, ал. 1; непосочването в заявлението на интервенцията с код на дейността съгласно чл. 8, ал. 2; непосочване на земеделски парцел; грешки, свързани с площта, декларираната земеделска култура на посочен земеделски парцел в заявлението за подпомагане, както и такива, свързани с правното основание за ползване на земеделска земя.
6. "Различни земеделски култури" са култури, които не са от един и същи род съобразно ботаническия класификатор на културите.
7. "Референтни резултати от анализ на почвата" са резултатите, определени от дипломирания агроном по чл. 24, ал. 2 въз основа на данните от извършените почвени проби. В случай че парцел попада в повече от един протокол от анализ и референтните резултати имат различни стойности, дипломираният агроном, който изготвя План за управление на хранителните вещества, избира кои стойности да посочи на база състоянието на полето, прогнозната добив и почвения хоризонт.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Почвените проби за земеделски парцели, на които сеитбата на есенни едногодишни култури е извършена преди влизане в сила на наредбата, могат да бъдат взети до 30.11.2025 г.

§ 3. Наредбата се издава на основание чл. 67 във връзка с чл. 70, ал. 2 от ЗПЗП.

§ 4. В Наредба № 4 от 2023 г. за условията и реда за подаване на заявления за подпомагане по интервенции за подпомагане на площ и за животни (обн., ДВ, бр. 30 от 2023 г.; изм. и доп., бр. 48, 56, 80 и 92 от 2023 г., бр. 47, 55, 63 и 92 от 2024 г. и бр. 16, 39 и 79 от 2025 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 1 се създава нова т. 39:

"39. Насърчаване на практики за консервационни обработки за устойчиво управление на почвите;"

2. В чл. 9 се създават ал. 5 и 6:

"(5) Кандидатите за подпомагане, одобрени за участие с парцели по интервенцията по чл. 1, т. 39, не могат да получат подпомагане за площите на същите парцели и по еко схемата по чл. 1, т. 27.

(6) Кандидатите за подпомагане по интервенцията по чл. 1, т. 39 не могат да заявяват едни и същи площи по еко схемите по чл. 1, т. 25 и 31 и по интервенциите по чл. 1, т. 36 - 47."

§ 5. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение № 1 към чл. 7, ал. 2

Пореден №	Критерии за подбор на подадените заявления за подпомагане от земеделски стопани, кандидати за участие по интервенцията с техните стопанства	Дял (процент - %)	Числова стойност в точки, идентични на дела от колона № 2
	Колона № 1	Колона № 2	Колона № 3
1.	Дял на площта на непроизводствени обекти в цялото стопанство (всички площи в заявлението за подпомагане), формирана от елементите по чл. 8, ал. 1, т. 2, буква "е" от Наредба № 105 от 2006 г., използван в ИСАК за началото на подаването на заявления за подпомагане (утвърдени със заповед на министъра на земеделието и храните в началото на кампания за директни плащания)	%	Бр. точки
2.	Дял на площта на непроизводствени обекти в площи, заявени в интервенцията, формирана от елементите по чл. 8, ал. 1, т. 2, буква "е" от Наредба № 105 от 2006 г., използван в ИСАК за началото на подаването на заявления за подпомагане (утвърдени със заповед на министъра на земеделието и храните в началото на кампания за директни плащания)	%	Бр. точки
3.	Дял на площта, заявена по интервенцията (в териториалния обхват), попадаща в защитени зони от Натура 2000, обявени по чл. 12 от Закона за биологичното разнообразие, при спазване на обхвата на интервенцията	%	Бр. точки
4.	Дял на площите по чл. 32 от Наредба № 9 от 2023 г. за условията и реда за прилагане на интервенциите "Биологично растениевъдство" и "Биологично пчеларство", включени в Стратегическия план за развитието на земеделието и селските райони за периода 2023 - 2027 г. (ДВ, бр. 56 от 2023 г.), от всички площи в стопанството в годината на подаване на заявление за подпомагане	%	Бр. точки
5.	Дял на площта на азотофиксиращите (протеиновите) култури от площите, заявени по интервенцията в годината на подаване на заявление за подпомагане	%	Бр. точки
		Общ брой	

Пореден №	Критерии за подбор на подадените заявления за подпомагане от земеделски стопани, кандидати за участие по интервенцията с техните стопанства	Дял (процент - %)	Числова стойност в точки, идентични на дела от колона № 2
	Колона № 1	Колона № 2	Колона № 3
		точки (сбор) за заявлението:	

Забележки:

1. В колона № 3 броят точки се определя, като се отчита числовата стойност на дела на съответната площ, получен в колона № 1 за всеки критерий.

2. При определяне на процентното съотношение на числовата стойност ДФЗ закръгля получения резултат до четвъртия знак след десетичната запетая на базата на петия знак след десетичната запетая в съответствие със следното математическо правило за закръгляване:

а) когато петият знак след десетичната запетая е по-малък от пет, четвъртият знак след десетичната запетая остава непроменен;

б) когато петият знак след десетичната запетая е равен на или по-голям от пет, четвъртият знак след десетичната запетая се увеличава с една единица.

Така например, ако в един критерий изчисленият дял е 0,83456 %, то числовата стойност на броя точки след прилагане на правилото за закръгляване ще е 0,8346 бр. точки.

3. По критерии № 1 и 2 се прилагат следните коефициенти за преобразуване и тегловни коефициенти за екологична инфраструктура за елементите:

Характеристики	Коефициент за преобразуване	Тегловен коефициент	Площ
Живи плетове или редици от дървета (на 1 м)	6	1,5	9 кв. м
Отделни дървета (за 1 дърво)	20	1,5	30 кв. м
Дървета в група (на 1 м ²)	-	1,5	1,5 кв. м
Синори (на 1 м)	6	1,5	9 кв. м
Тераси (на 1 м)	6	1,5	9 кв. м

4. По критерий № 4: Земеделският стопанин посочва размер на площите, които могат да бъдат взети предвид при оценка по критерия за подбор и ще запазва в периода на изпълнявания ангажимент по интервенцията. В периода на изпълнявания ангажимент земеделският стопанин, получил точки по този критерий, спазва изискванията на Регламент (ЕС) 2018/848 за поне същия размер площи, отчетени в критерий № 4.

5. Азотофиксиращите (протеиновите) култури са културите, изброени в чл. 35, ал. 1 от Наредба № 3 от 2023 г.

Приложение № 2 към чл. 35, ал. 1

Базови/други задължения по интервенцията

ДЗЕС 3, утвърден по реда на чл. 55 от ЗПЗП;

ДЗЕС 6, утвърден по реда на чл. 55 от ЗПЗП;

ДЗЕС 7, утвърден по реда на чл. 55 от ЗПЗП;

ЗИУ 1: Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 година за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите: член 11, параграф 3, букви "д" и "з" по отношение на задължителните изисквания за контрол на дифузни източници на замърсяване с фосфати;

ЗИУ 2: Директива 91/676/ЕИО на Съвета от 12 декември 1991 година за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници: членове 4 и 5;

ЗИУ 3: Опазване на дивите птици и техните местообитания (Директива 2009/147/ЕО);

ЗИУ 4: Опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (Директива 92/43/ЕИО).

Приложение № 3 към чл. 55, ал. 2

Оптимални разходни норми (на ха) на допустимите зърнено-житни култури и слънчоглед, заявени за подпомагане по интервенцията

Вид култура	Оптимална гъстота (посевна норма) по вид култура
Мека пшеница - зимна	140 - 240 кг/ха
Твърда пшеница	140 - 240 кг/ха
Ечемик - зимен	140 - 240 кг/ха
Тритикале - зимно	140 - 240 кг/ха
Овес - зимен	140 - 240 кг/ха
Царевица	40 000 - 70 000 броя семена/ха
Слънчоглед	40 000 - 70 000 броя семена/ха

Приложение № 4 към чл. 81, ал. 2

Изисквания по управление на интервенцията и съответните намаления при неспазването им

Ред №	Изисквания за управление на интервенцията	Процент на намаление
1.	Бенефициентите водят технологичен дневник по чл. 56.	100 на сто за интервенцията

Изисквания по управление на интервенцията и съответните намаления при неспазването им

Ред №	Изисквания за управление на интервенцията	Процент на намаление
2.	Спазват изискването на одобрените площи на земеделските парцели ежегодно да се отглеждат минимум 4 земеделски култури, като трите основни не могат да надвишават повече от 90 % от заявените площи. В отглежданите култури е допустимо да се включва и земя, оставена под угар, като тази площ не може да е част/участва в дела, зает от трите основни култури.	100 на сто за интервенцията
3.	На площта на земеделския парцел не се отглеждат маслодайни култури, когато на същите е заявена и отглеждана маслодайна култура през някоя от предходните две години.	100 на сто за площта, за която е установено неспазване
4.	Не се отглеждат еднакви зърнено-житни есенни култури в две последователни години.	100 на сто за площта, за която е установено неспазване
5.	Внесеният в земеделския парцел минерален азот не може да бъде в по-голямо количество от редуцираното с 20 на сто количество на необходимия азот (съгласно изготвения план за управление на хранителните вещества), както и да надвишава 120 кг/ха.	100 на сто за площта на земеделския парцел
6.	Земеделският стопанин осигурява ежегодно за всеки парцел минимум три внасяния във фази от цикъла на отглеждане на всяка култура от допустимите категории продукти (в съответствие допустимото приложение на продукта).	100 на сто за площта на земеделския парцел
7.	Приложените дози са в съответствие с чл. 53, ал. 2 при внасяне за всяко едно от приложенията/третиранята, като се спазват минималните дози за всяко едно приложение/третиране, съгласно информацията в регистъра на БАБХ или етикета на продукта. При употреба на оборски тор се отчитат и спазват условията по чл. 54, като се съблюдава количеството органичен азот, съгласно таблица № 4 "Съдържание на азот в оборски тор по видове животни" от Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони за периода 1.01.2024 - 31.12.2027 г., утвърдена със Заповед № РД-09-806 от 25.07.2024 г. на министъра на земеделието и храните, и Заповед № РД-620 от 10.07.2024 г. на министъра на околната среда и водите, публикувана на интернет страницата на Министерството на земеделието и храните.	100 на сто за площта на земеделския парцел
8.	Земеделските стопани спазват оптимална гъстота на засяване на културите на всеки парцел съгласно технологията на отглеждане/обработки на почвата и количествата използвани/вложени семена	100 на сто за площта на земеделския парцел
9.	От втората година на ангажимента използва сертифицирани семена за отглежданите земеделски култури по приложение № 3 на заявените за подпомагане парцели.	100 на сто за заявления земеделски парцел

Изисквания по управление на интервенцията и съответните намаления при неспазването им

Ред №	Изисквания за управление на интервенцията	Процент на намаление
10.	Земеделският стопанин съхранява и предоставя в ДФЗ копия на документите (в т.ч. разходооправдателни) за вложените: семена, количества торове и допълнително приложените оборски тор, органични почвени подобрители, микробиални торове или биологично активни вещества.	50 на сто за интервенцията
11.	Спазва изготвения от агроном план за управление на хранителните вещества, който е предоставен в ДФЗ.	100 на сто за интервенцията